

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

PSY117: STATISTICKÁ ANALÝZA DAT

Lucie Zatloukalová
441965, obor Psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 28. 5. 2015

Fakulta sociálních studií MU, 2015

Zvolený článek ve Zdravotnickém deníku (2015) varuje, že vysedávání u Facebooku a věčné sledování profilů přátel zvyšuje riziko vzniku deprese. Autor se odkazuje na výzkum, který provedli Steers, Wickham a Acitelli (2014). Zmiňuje, že proběhly dvě studie, které měly vyzkoumat, jak může porovnávání se s ostatními ovlivnit duševní zdraví. Obě studie prokázaly, že lidé srovnávající se na této sociální síti se svými vrstevníky, mívají deprese.

Dále článek uvádí, že první studie se vzorkem 180 lidí zjistila souvislost mezi časem stráveným na Facebooku a příznaky deprese (u žen i mužů). Pouze u mužů bylo nalezeno spojení i u srovnávání se s druhými. Druhá studie, provedená na 152 lidech, rovněž potvrdila vztah mezi časem stráveným na sociální síti a sklony k depresi. Tentokrát však porovnávání se s ostatními hrálo roli u mužů i žen. Dle vědců je srovnávání se na sociální síti horší než srovnávání tváří v tvář. Jako základní doporučení uvádějí autoři výzkumu i článku omezení času stráveného na Facebooku.

Steers, Wickham a Acitelli (2014) se ve svém výzkumu opírají o několik statistik. V případě obou studií používají tabulku přehledně ukazující korelaci mezi časem na Facebooku a mírou depresivity. Dále využívají grafické zobrazení závislosti podpořené mnohými přehlednými výpočty. Celkově je studie velice pečlivě vypracovaná a podrobná.

Ted' se podrobněji podívejme na prezentaci výsledků výzkumu ve Zdravotnickém deníku. Článek začíná obecně – poukazuje na celosvětovou rozšířenost Facebooku a zmiňuje klady i zápory této sítě. Dále hned uvádí výsledky studií zmíněných houstonských doktorandů. Uvádí také názor doktorandky Steersové, vedoucí výzkumné práce. „Neznamená to, že by Facebook způsoboval deprese, ale depresivní pocity, příliš mnoho času na Facebooku a srovnávání se s ostatními jdou ruku v ruce“ (Zdravotnický deník, 2015).

Poté je krátce zmíněna historie sociálního srovnávání. V další části článku najdeme již zmíněné výsledky – počet zkoumaných osob i potvrzenou souvislost mezi Facebookem a depresivními sklony. Článek uvádí rovněž názor vědců – podle nich výsledky ukazují, že při srovnávání na sociálních sítích se lidé cítí hůř, než kdyby to samé dělali při osobním kontaktu. Steersová prohlásila, že díky Facebooku získáme o ostatních informace, které by před námi jinak zůstaly skryty. Dalším problémem je nedostatek kontroly nad informacemi, které se k nám dostanou. Nemůžeme ovlivnit, co všechno naši přátelé zveřejní na online profilu. Na sociálních sítích lidé většinou zveřejňují jen pozitivní události, a proto poté považujeme jejich životy za lepší, než ve skutečnosti jsou (Zdravotnický deník, 2015).

Z výzkumu tedy plyne, že přehnané srovnávání se s okolím může vést ke zhoršení kvality života, a také utvrdit v lidech pocity osamělosti a izolace. Výzkumníci doufají, že tímto způsobem pomohou odhalit lidem negativa sociálních sítí (Zdravotnický deník, 2015).

Abychom si to shrnuli, článek uvedl pouze počty osob zkoumaných v obou studiích a výsledky, ke kterým vědci dospěli. Nemyslím si, že by to v tomhle případě bylo nějakou extrémní chybou. Možná bych jen uvedla konkrétní korelace mezi časem na Facebooku a depresivními sklony, aby si čtenáři mohli lépe uvědomit závažnost tohoto problému. Další výpočty použité ve studii podle mne není nutné uvádět, laická veřejnost by jim pravděpodobně neporozuměla. Alternativou by bylo uvedení výsledků pomocí přehledného grafu, například histogramu. Pokud by však čtenáře zajímala konkrétní čísla a chtěl by se více ponořit do problému, lze si díky přehlednému uvedení problematiky a jména vedoucí výzkumnice dohledat originální studii.

Článek ve Zdravotnickém deníku mohl ještě uvést problémy a nedostatky provedeného výzkumu, které jsou ve studii samotné velmi objektivně uvedeny – např. že vlivy působící na zkoumané osoby nemohly být kontrolovány, jelikož informace byly získávány online.

Podle mého názoru je v případě studií tohoto typu pro čtenáře srozumitelnější slovní popsání výsledků a problematiky studie, doplněné konkrétními fakty (zde například počet uživatelů Facebooku, historie sociálního srovnávání) a názory samotných výzkumníků. Nerada bych se dopouštěla nějaké generalizace, ale pro některé (včetně mě) nejsou v článcích používané statistiky vždy srozumitelné, a v takových případech uvítám slovní shrnutí toho, o co ve studii šlo a jakých výsledků se výzkumníci dopátrali.

Seznam literatury:

(2015). Srovnávat se na Facebooku s ostatními přispívá k depresím, zjistili vědci. *Zdravotnický deník*, 4. Retrieved from:

<http://www.zdravotnickydenik.cz/2015/04/srovnavat-se-na-facebooku-s-ostatnimi-prispiva-k-depresim-zjistili-vedci/>

Steers, M. N., Wickham, R. E., & Acitelli, L. K. (2014). Seeing everyone else's highlight reels: How Facebook usage is linked to depressive symptoms. *Journal Of Social & Clinical Psychology*, 33(8), 701-731. doi:10.1521/jscp.2014.33.8.701

Opravu nepřijímám. Vůbec to nevypadá jako text napsaný někým, kdo teď pár měsíců studoval statistiku.

SJ